

# || श्रीदक्षिणामूर्ति मूलमन्त्रात्मक अष्टोत्तरशतनाम स्तोत्रम् ||

[www.kamakotimandali.com](http://www.kamakotimandali.com)

श्रीदेव्युवाच

भगवन् देवदेवेश मन्त्रार्णस्तवमुत्तमम् |  
दक्षिणामूर्तिदेवस्य कृपया वद मे प्रभो ||

श्रीमहादेव उवाच

साधु पृष्ठं महादेवि सर्वलोकहिताय ते |  
वक्ष्यामि परमं गुह्यं मन्त्रार्णस्तवमुत्तमम् ||  
ऋषिश्छन्दो देवताङ्गन्यासादिकमनुत्तमम् |  
मूलमन्त्रवदस्यापि द्रष्टव्यं सकलं हि तत् ||

ध्यानम्

भस्मव्यापाण्डुराङ्गः शशिशकलधरो ज्ञानमुद्राक्षमाला-  
वीणापुस्तैर्विराजत्करकमलधरो योगपट्टाभिरामः |  
व्याख्यापीठे निषण्णे मुनिवरनिकरैः सेव्यमानः प्रसन्नः  
स्व्याळः कृत्तिवासाः सततमवतु नो दक्षिणामूर्तिरीशः ||

इति ध्यात्वा महादेवं मन्त्रार्णस्तवमुत्तमम् |  
जपेत् त्रिसन्ध्यं नियतो भस्मरुद्राक्षभूषितह ||

ओङ्काराचलसिंहेन्द्रः ओङ्कारध्यानकोकिलः |  
ओङ्कारनीडशुकराङ् ओङ्कारार्णवकुञ्जरः ||  
नगराजसुताजानिर्नगराजनिजालयः |  
नवमाणिक्यमालाढ्यो नवचन्द्रशिखामणिः ||  
नन्दिताशेषमौनीन्द्रो नन्दीशादिमदेशिकः |  
महानलसुधासारो मोहाम्बुजसुधाकरः ||  
मोहान्धकारतरणिर्मोहोत्पलनभोमणिः |

भक्तज्ञानाब्धिशीतांशुः भक्ताज्ञानतृणानलः ॥  
 भक्ताम्भोजसहस्रांशुः भक्तकेकिघनाघनः |  
 भक्तकैरवराकेन्दुः भक्तकोकदिवाकरः ॥  
 गजाननादिसंपूज्यो गजचर्मोज्ज्वलाकृतिः |  
 गङ्गाधवलदिव्याङ्गो गङ्गाभङ्गलसज्जटः ॥  
 गगनाम्बरसंवीतो गगनामुक्तमूर्धजः |  
 वदनाब्जजिताब्जश्रीः वदनेन्दुस्फुरद्विशः ॥  
 वरदानैकनिपुणो वरवीणोज्ज्वलत्करः |  
 वनवाससमुल्लासो वनवीरैकलोलुपः ॥  
 तेजःपुञ्जघनाकारो तेजसामपि भासकः |  
 तेजःप्रदो विनेयानां तेजोमयजनाश्रयः ॥  
 दमितानङ्गसङ्ग्रामो दरहासजिताङ्गनः |  
 दयारससुधासिन्धुः दरिद्रधनशेवधिः ॥  
 क्षीरेन्दुस्फटिकाकारः क्षीणेन्दुमकुटोज्ज्वलः |  
 क्षीरोपहाररसिकः क्षिप्रैश्वर्यफलप्रदः ॥  
 नानाभरणमुग्धाङ्गो नारीसम्मोहनाकृतिः |  
 नादब्रह्मरसास्वादी नागभूषणभूषितः ॥  
 मूर्तिनिन्दितकन्दर्पो मूर्तामूर्तजगद्धपुः |  
 मूकाज्ञानतमोभानुः मूर्तिमत्कल्पपादपः ॥  
 तरुणादित्यसङ्काशः तन्त्रीवादनतत्परः |  
 तरुमूलैकनिलयः तप्तजाम्बूनदप्रभः ॥  
 तत्त्वपुस्तोल्लसत्पाणिः तपनोडुपलोचनः |  
 यमसन्नुतसत्कीर्तिः यमसंयमसंयुतः ॥  
 यतिरूपधरो मौनी यतीन्द्रोपास्यविग्रहः |  
 मन्दारहाररुचिरो मदनायुतसुन्दरः ॥  
 मन्दस्मितलसद्वक्त्रो मधुराधरपल्लवः |  
 मञ्जीरमञ्जुपादाब्जो मणिपट्टोलसत्कटिः ॥  
 हस्ताङ्कुरितचिन्मुद्रो हठयोगपरोत्तमः |  
 हंसजप्याक्षमालाढ्यो हंसेन्द्राराध्यपादुकः ॥  
 मेरुशृङ्गतटोल्लासो मेघश्याममनोहरः |

मेधाङ्कुरालवालाग्रयो मेधपक्वफलद्रुमः ॥  
धार्मिकान्तर्गुहावासो धर्ममार्गप्रवर्तकः ॥  
धामत्रयनिजारामो धर्मोत्तममनोरथः ॥  
प्रबोधोदारदीपश्रीः प्रकाशितजगत्रयः ॥  
प्रज्ञाचन्द्रशिलादर्शः प्रज्ञामणिवराकरः ॥  
ज्ञान्तरान्तरभासात्मा ज्ञातृज्ञातिविदूरगः ॥  
ज्ञानाद्वैतसुदिव्याङ्गो ज्ञातृज्ञातिकुलागतः ॥  
प्रसन्नपारिजाताग्र्यः प्रणतार्त्यब्धिबाडवः ॥  
प्रमाणभूतो भूतानां प्रपञ्चहितकारकः ॥  
यत्तत्त्वमसिसंवेद्यो यक्षगोयात्मवैभवः ॥  
यज्ञादिदेवतामूर्तिः यजमानवपुर्धरः ॥  
छत्राधिपतिविश्वेशः छत्रचामरसेवितः ॥  
छान्दश्शास्त्रादिनिपुणश्छलजात्यादिदूरगः ॥  
स्वाभाविकसुखैकात्मा स्वानुभूतरसोदधिः ॥  
स्वाराज्यसंपदध्यक्षः स्वात्माराममहामतिः ॥  
हाटकाभजटाजूटो हासोदस्तारमण्डलः ॥  
हालाहलोज्ज्वलगळो हारायुतमनोहरः ॥

॥ इति शिवम् ॥

॥ śrīdakṣiṇāmūrti mūlamantrātmaka  
aṣṭottaraśatanāma stotram ॥

śrīdevyuvāca

bhagavan devadeveśa mantrārṇastavamuttamam ॥  
dakṣiṇāmūrtidevasya kṛpayā vada me prabho ॥

śrīmahādeva uvāca

sādhu pṛṣṭaṃ mahādevi sarvalokahitāya te ॥  
vakṣyāmi paramaṃ guhyaṃ mantrārṇastavamuttamam ॥  
ṛṣiśchando devatāṅganyāsādikamanuttamam ॥

mūlamantravadasyāpi draṣṭavyaṃ sakalaṃ hi tat ||

dhyānam

bhasmavyāpāṇḍurāṅgaḥ śaśīśakaladharo jñānamudrākṣamālā-  
vīṇāpustairvirājatkarakamaladharo yogapaṭṭābhirāmaḥ |  
vyākhyāpīṭhe niṣaṅge munivaranikaraiḥ sevya mānaḥ  
prasannaḥ

svyālaḥ kṛttivāsāḥ satatamavatu no dakṣiṇāmūrtirīśaḥ ||

iti dhyātvā mahādevaṃ mantrārṇastavamuttamam |  
japet trisandhyaṃ niyato bhasmarudrākṣabhūṣitaha ||

oṅkāracalasiṃhendraḥ oṅkāradhyānakokilaḥ |  
oṅkāranīḍaśukarāḍ oṅkāārṇavakuñjaraḥ ||  
nagarājasutājānirnagarājanijālayaḥ |  
navamāṇikyamālāḍhyo navacandraśikhāmaṇiḥ ||  
nanditāśeṣamaunīndro nandīśādimadeśikaḥ |  
mahānalasudhāsāro mohāmbujasudhākaraḥ ||  
mohāndhakāratarāṇirmohotpalanabhomaṇiḥ |  
bhaktajñānābdhiśītāṃsuḥ bhaktājñānatṛṇānalaḥ ||  
bhaktāmbhojasahasrāṃsuḥ bhaktakekighanāghanaḥ |  
bhaktakairavarākenduḥ bhaktakokadivākaraḥ ||  
gajānanādisaṃpūjyo gajacarmojjvalākṛtiḥ |  
gaṅgādhavaladivyaṅgo gaṅgābhaṅgalasajjaṭaḥ ||  
gaganāmbarasamvīto gaganāmuktamūrdhajaḥ |  
vadanābjajitābjaśrīḥ vadanendusphuraddīśaḥ ||  
varadānaikanipuṇo varavīṇojjvalatkarāḥ |  
vanavāsasamullāso vanavīraikalolupaḥ ||  
tejaḥpuñjaghanākāro tejasāmapi bhāsakaḥ |  
tejaḥprado vineyānāṃ tejomayajanāśrayaḥ ||  
damitānaṅgasaṅgrāmo darahāsajitāṅganaḥ |  
dayārasasudhāsindhuḥ daridradhanaśevadhiḥ ||  
kṣīrendusphaṭikākāraḥ kṣīṇendumakuṭojjvalaḥ |  
kṣīropahārarasikaḥ kṣīpraiśvaryaḥ phalapradāḥ ||  
nānābharaṇamugdhāṅgo nārīsamghanākṛtiḥ |  
nādasharabharasāsvādī nāgabhūṣaṇabhūṣitaḥ ||  
mūrtininditakandarpō mūrtāmūrtajagadvapuḥ |  
mūkājñānatamobhānuḥ mūrtimatkalpapādapāḥ ||

taruṇādityasaṅkāśaḥ tantrīvādanatatparaḥ |  
tarumūlaikanilayaḥ taptajāmbūnadaprabhaḥ ||  
tattvapustollasatpāṇiḥ tapanoḍupalocanaḥ |  
yamasannutasatkīrtiḥ yamaśamyamasamyutaḥ ||  
yatirūpadharo maunī yatīndropāsyavigrahaḥ |  
mandārahāraruciro madanāyutasundaraḥ ||  
mandasmitalasadvaktro madhurādharapallavaḥ |  
mañjīramañjupādābjo maṇipaṭṭolasatkaṭiḥ ||  
hastāṅkuritacinmudro haṭhayogaparottamaḥ |  
haṃsajapyākṣamālāḍhyo haṃsendrārādhyapādukaḥ ||  
meruśṛṅgataṭollāso meghaśyāmamanoharaḥ |  
medhāṅkurālavālāgryō medhapakvaphaladrumaḥ ||  
dhārmikāntarguhāvāso dharmamārgapravartakaḥ |  
dhāmatrayanijārāmo dharmottamamanorathaḥ ||  
prabodhodāradīpaśrīḥ prakāśitajagatrayaḥ |  
prajñācandraśilādarśaḥ prajñāmaṇivarākaraḥ ||  
jñāntarāntarabhāsātmā jñātrjñātididūragaḥ |  
jñānādvaitasudivyāṅgo jñātrjñātikulāgataḥ ||  
prasannapārijātāgryaḥ praṇatārtyabdhībāḍavaḥ |  
pramaṇabhūto bhūtānāṃ prapañcahitakāraḥ ||  
yattatvamasisaṃvedyo yakṣageyātmavaibhavaḥ |  
yajñādidivatāmūrṭiḥ yajamānavapurdharaḥ ||  
chatrādhipativīśveśaḥ chatracāmarasevitaḥ |  
chāndaśśāstrādinipuṇaśchalajātyādidūragaḥ ||  
svābhāvikasukhaikātmā svānubhūtarasodadhiḥ |  
svārājyasamṣadadhyakṣaḥ svātmārāmamahāmatiḥ ||  
hāṭakābhajaṭājūṭo hāsodastāramaṇḍalaḥ |  
hālāhalojjvalagaḷo hārāyutamanoḥaraḥ ||

|| iti śivam ||

[www.kamakotimandali.com](http://www.kamakotimandali.com)